

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Secunda Secundæ Et Tertia Pars Divi Thomæ Complectitvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores, & praxim spectantes, maximè circa
Sacramenta, accuratè declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1664

Sect. IV. Quænam revelatio possit esse objectum formale Fidei.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13826

Tom. II.

Particula
Ite sage de-
notat solam
conditionem.

nihil apud Philosophos frequentius, quam ignis ut approximatus comburit, cum tamen hic, ut constat, particula ut solam denotet conditionem. Idem etiam est in presenti de particula quia, quæ licet innuere videatur objectum formale, solum tamen significat conditionem; nam sicut ubiectio in igne est approximatio materialis & physica, ita hæc revelatio est approximatio intentionalis, & reddit objectum revelatum præsens intellectui.

VI.
Actus assen-
suum ob so-
lam auctori-
tatem di-
vinam, esse
actus Fidei.

Secunda Conclusio: Prædictus actus, qui posita revelatione assentiretur rei revelatæ propter auctoritatem divinam, ita ut revelatio ab assensu illo non attingatur, esset actus Fidei. Probat: fertur enim in objectum ob auctoritatem alterius, & ob motivum objecto planè extrinsecum. Dices, hic actus esset scientia, evidens enim est Deum esse suam auctoritatis, & infitè veracem. Respondeo: foret quidem scientia, si clarè constaret Deum hoc habere pro objecto suæ scientiæ: cum autem hoc non sit evidens, sed solum obscure cognitum, nempe per revelationem, similiter non est evidens ita se habere objectum propositum, sicque actus ille non est scientia, sed fides.

VII.
Ad hunc
actum re-
quiritur pia
affectio.

Probat conclusio secundò: ad hunc namque actum requiritur pia affectio, per quam voluntas intellectum determinet ad assensum illi objecto ob divinam auctoritatem præbendum, ergo non est evidens, objectum ita se habere, sic enim ex motivis intrinsicis intellectus ad hoc determinaretur, rei scilicet evidentiâ convictus, ergo hic assensus est actus Fidei. Confirmatur: est siquidem actus virtutis Theologicæ, cum directè feratur in auctoritatem, seu veritatem divinam, imo perfectiùs habere videtur rationem virtutis Theologicæ, quam ille actus, qui pro objecto formali simul cum divinâ veritate haberet revelationem, quæ est aliquid creatum: cum ergo non sit actus Spei, nec Charitatis, hi quippe actus ad voluntatem pertinent, esse necessariò debet actus Fidei.

Hic assensus
est actus vir-
tutis Theo-
logicæ.

Tertia Conclusio: non obstantibus tamen iis, quæ de huiusmodi actus possibilitate hæcenus diximus, qui nimirum suppositâ revelatione, non ad hanc, sed ad solam Dei veritatem terminatur, nihilominus Fides nostra de factò, non ad veritatem tantum, sed etiam ad revelationem terminatur, eamque simul cum divinâ auctoritate habet pro objecto formali. Ratio est; passim namque in Scripturâ dicimur credere Prophetis, eorumque verbis Fide divinâ. Sic Joannis 5. vers. 46. dicit Christus: Si crederetis Moysi, crederetis forsitan & mihi: Sic Exodi 14. vers. 31. habetur: Crediderunt Domino & Moysi servo ejus; hæc autem & similia denotant Prophetarum dicta, seu testimonia fuisse simul cum divinâ auctoritate objectum etiam formale illorum actuum, & partialiter movens ad assensum.

VIII.
Fides nostra
de factò non
auctori-
tatem Dei
tantum, sed
etiam reve-
lationem
habet pro
objecto for-
mali.

Nec obstat quod opponunt aliqui, Fidem scilicet esse virtutem Theologicam, ac proinde non debere habere revelationem pro objecto, utpote quæ est quid creatum. Hoc inquam non obstat, ad virtutem quippe Theologicam sufficit quòd habeat pro objecto formali Deum, seu aliquid increatum, divinam scilicet veritatem, quantumvis etiam habeat pro objecto formali revelationem: sicut postea ostendemus Spem etiam pro objecto habere aliquid creatum: & quoad objectum materiale contingit frequentissimè Fidei, quæ pro objecto materiali sepius habet aliquid planè creatum, ut Cainum occidisse Abelem, &c.

IX.
Quamvis
Fides par-
tialiter ter-
minatur ad
revelatio-
nem, est
tamen per-
fectè virtus
Theologica.

quamvis, ut numero septimo dixi, perfectiùs rationem virtutis Theologicæ fortiretur actus ille Fidei, qui ad solam Dei veritatem terminaretur, & revelationem haberet pro merâ conditione.

In hoc ergo actu, qui & ad divinam auctoritatem, & ad revelationem terminatur, objectum formale principale est auctoritas, revelatio verò est objectum formale minus principale. Non tamen rectè loquuntur ii, qui revelationem hic aiunt esse instrumentum, quamvis enim, ut dixi, minus principaliter concurrat, nihilominus non agit supra suas vires, cum namque sit locutio Dei, non est supra ejus virtutem, sed planè ei connaturale movere ad actum Fidei circa objectum materiale, quod proponitur credendum.

X.
In hoc actu
objectum
formale
principale
est auctori-
tas divina,
minus prin-
cipale reve-
latio.

SECTIO QUARTA.

Quenam revelatio possit esse objectum formale Fidei.

DIXIMUS Fidei nostræ partiale objectum formale esse revelationem divinam: nunc ergo ulterius inquirendum, quam hæc esse debeat revelatio, publica scilicet, an privata: quæ in re, ut in aliis plerisque ad materiam de Fide spectantibus, non levis est inter Theologos disceptatio.

I.
An sit ne-
cessarium
ut revelatio
sit publica.

Rejiciendum vero hic in primis hæreticorum nostri temporis figmentum, qui ut iudicium Ecclesiæ subterfugiant, sibi quæ arbitratu suo Fidem forment, & articulos credendos vel admittant pro libitu vel respuant, ad privatos spiritus, secretasque revelationes à Deo ipsis peculiariter, ut aiunt, factas confugiant, & hoc pacto sibi quisque est regula Fidei, dumque omni doctrinæ vento circumferuntur, mirum est in quot quamque sædos errores prolabantur, nec absurda tantum credant, sed pugnantia, Deumque, magistrum veritatis, falsitatis auctorem indignum sanè in modum faciunt.

II.
Hæretico-
rum privatus
spiritus
ipso est pro
regula Fi-
dei.

Nonnulli itaque ex orthodoxis veram inter & falsam, certam & commentitiam revelationem non discernentes, ut ab hoc errore quam longissimè recedant, nullam omnino revelationem secretam, quantumvis prudentem, si tamen homini privatim fiat, existimant posse esse objectum formale Fidei divinæ, seu illius, quæ reliqua Fidei mysteria à Deo revelata credimus, sed ad hanc requiri aiunt, ut per Prophetas vel Apostolos, aliòsque publicos Ecclesiæ ministros proponatur: ita Sotus lib. 3. de Gratiâ, cap. 2. Canus lib. 12. de locis Theol. cap. 3. Caietanus hic, art. 1. & quest 5. art. 3. Valentia hic, punc. 1. §. 5. Lorea hic, dub. 5. idem docet Magister in 3. dist. 23. & alii. Dicunt proinde hi auctores, quando huiusmodi revelationes Sanctis privatim fiunt, non assentiri eos rei revelatæ per Fidem divinam, sed vel per prudentiam infusam, vel donum prophetiæ, vel denique per speciale auxilium, quod ad actum à Fide divinâ distinctum determinet.

III.
Aliqui nul-
lam omnino
revelatio-
nem priva-
tam assensu
posse esse
objectum
formale Fi-
dei.

Existimo nihilominus revelationem privatam, ritè propositam, sufficere ad objectum formale nostræ Fidei. Hæc communior est inter recentiores sententia: eam tenet Vega in Trident. lib. 9. cap. 3. Catharinus Apologia de certitudine gratiæ, Vasquez 1. 2. Disput. 2. 0. cap. 4. Suarez

IV.
Revelatio
alicui pri-
vatim facta
sufficit ad
objectum
formale Fi-
dei divinæ.

Suarez hic, Disp. 3. cap. 10. Tannerus 2. 2. Disp. 1. quest. 1. dub. 3. num. 61. Coninch de actibus supern. Dif. 9. dub. 6. Arriaga hic, Disp. 2. Sect. 4. num. 30. & alii.

V. *Essentialis conceptus actus Fidei fit cum revelatione privata.*

Ratio à priori est; ad essentialem hancque rationem Fidei aliud non requiritur, quam ut præbeatur assensus rei alicui ob auctoritatem divinam obscure propositam, sed hoc tam in privata revelatione habetur, quam in publica; perinde siquidem quoad hoc videtur sive res illa uni soli, sive simul cum aliis reveletur, æquè enim credere quis Deo potest privatim loquenti ac publicè. Confirmatur: potuisset Deus creare unicùm hominem, vel Angelum, & illi varia revelare. Confirmatur secundò: Fides quippe humana, nititur revelatione privata humana, ergo Fides divina niti potest privata revelatione divinâ.

VI. *Revelationes variæ in Scripturâ particularibus personis privatim facta.*

Hinc in divinis literis revelationes varias particularibus personis privatim factas videmus, ut Sarae revelatus fuit conceptus Isaaci, cui revelationi credidit ipsa Fide divinâ, juxta illud Apostoli ad Hebræos II. *Fide & ipsa Sara, &c. quoniam fidem credidit esse eum, qui repromiserat.* Sic Samiteli privatim facta est revelatio rinæ domus Heli: Zachariæ similiter ortus Joannis Baptistæ; Beatissimæ Virgini Incarnatio Christi, & sexcenta hujusmodi, tum in veteri tum novo Testamento.

VII. *De rebus non magni momenti fieri potest revelatio publica, & de rebus magni momenti privata.*

Dices primò: Res istæ erant magni momenti, & ad publicum bonum ordinatæ, unde revelatio de iis facta censeri potest publica. Sed contra: sicut enim de rebus parvi momenti fieri potest revelatio publica, ut Tobiam habuisse canem, Esau fuisse pilosum, mulieres duas coram Rege Salomone fuisse rixatas, & id genus alia, quæ in Scripturâ continentur, quidni & de rebus magni momenti fieri poterit revelatio privata. Imo res omnes in Scripturâ contentæ, prius Hagiographo privatim revelatæ sunt, & ab eo credita, quam ipse eas publicè credendas proposuerit Ecclesiæ. Quod etiam de Beatissimâ Virgine dici potest; illa siquidem quando Incarnationis mysterium sibi ab Angelo revelatum credidit, non fuit adhuc persona publica, hoc est ordinata ad divinas revelationes Ecclesiæ manifestandas.

Privata revelatio reorum in Scripturâ facta fuit hagiographo.

VIII. *Angeli res hæc privatis personis revelantes non agebant per personas publicas.*

Dices secundò: Angelos, qui hæc mysteria Virgini, & aliis revelarunt, fuisse personas publicas, sicque revelationes ab iis procedentes jure censentur publicæ. Sed contra: Angeli isti, qui res hæc revelabant, non erant missi ad illas pluribus, aut toti Ecclesiæ denuntiandas, sed uni tantum personæ privatim, in quo consistit, ut dixi, revelatio privata, alioqui nullæ possunt esse revelationes privatae, quas tamen omnes admittunt esse possibles: Sequela probatur; revelationes quippe istiusmodi vel fiunt ab An-

gelis, vel immediatè à Deo, si ergo eo ipso quod fiunt ab Angelis; sint publicæ; à fortiori erunt publicæ quando fiunt à Deo; utpote cujus Angeli hæc in parte tantum sunt instrumenta; ergo contra omnes Theologos nulla sunt revelationes privatae.

Dices tertio: Credidisse quidem hos omnes, sed Fide specie à nostrâ distinctâ. Contra: hæc illorum Fides tam nititur auctoritate divinâ, quam nostrâ, æqualisque est cum eâ certitudinis, est etiam principium actuum supernaturalium, eodem proinde habet cum nostrâ effectus; nec diviniæ literæ ullam inter illam & nostram facit distinctionem; unde ergo erit diversæ speciei. Verum est quidem, si actum Fidei ingrediatur auctoritas Ecclesiæ, & alia hujusmodi, actum illum futurum specie diversum, cum ex omni novo objecto specie distincto actus varietur specie, hoc tamen morè accidentale est respectu Fidei; reditque illam materialiter tantum, non formaliter distinctam; sicut fides Angelica, etiam de eodem objecto, est ratione principii specie à nostrâ Fide distincta, hoc autem Fidei quæ Fidei, est merè accidentale.

IX. *Ostenditur Fidem ex privata revelatione oriri, eisdem esse speciei cum nostrâ.*

Diversitas materialis in actibus Fidei.

Dices quartò: Fides nostrâ est Catholica, seu publica & universalis, sicque fundata in revelatione similiter publicâ, hoc autem Fidei ex revelatione privata procedenti non competit, ac proinde est specie à nostrâ Fide distincta. Respondetur negando hanc ultimam consequentiam, Fidei siquidem accidentale est quòd sit publica & Catholica, imò, ut dixi, eadem Fides, quæ jam est publica, fuit semel privata, privatim scilicet hagiographo revelata, & ab eo credita, ac deinde ab illo omnibus ad credendum proposita. Unde idem habitus ferri jam potest in Fidem publicam, qui antea ferebatur in privatam, saltem circa idem objectum. De facto quidem Fides nostrâ nititur revelationibus publicis, quæ de causâ dicimur *superadificati supra fundamentum Apostolorum & Prophetarum*, &c. nil tamen obstat quò minus feratur in revelationes privatas, ut ostensum est.

X. *Fidem esse Catholicam, seu universalem est illi quid morè accidentale.*

Ut autem revelationi privata Fides adhibeatur, necessarium est eam ita fieri, ut prudenter existimare quis possit illam esse à Deo, & ejusmodi habeat argumenta credibilitatis, quæ eam reddant evidenter credibilem. Nec enim minùs ad privatam revelationem, quam ad publicam requiritur, ut quis sapienter & debito modo procedat, non leviter, & omni spiritu sine discretionem ducatur, atque intellectum captivè; in hoc quippe negotio, ut in aliis omnibus ad Deum, ad religionem, ad Fidem spectantibus maturâ deliberatione opus esse, luce clariùs constat, & apud omnes est in confesso.

XI. *Et privata revelationi quis credere potest, argumenta credibilitatis habere debet valde apparentia.*

